

Caravana d'innovació digital

Parada:

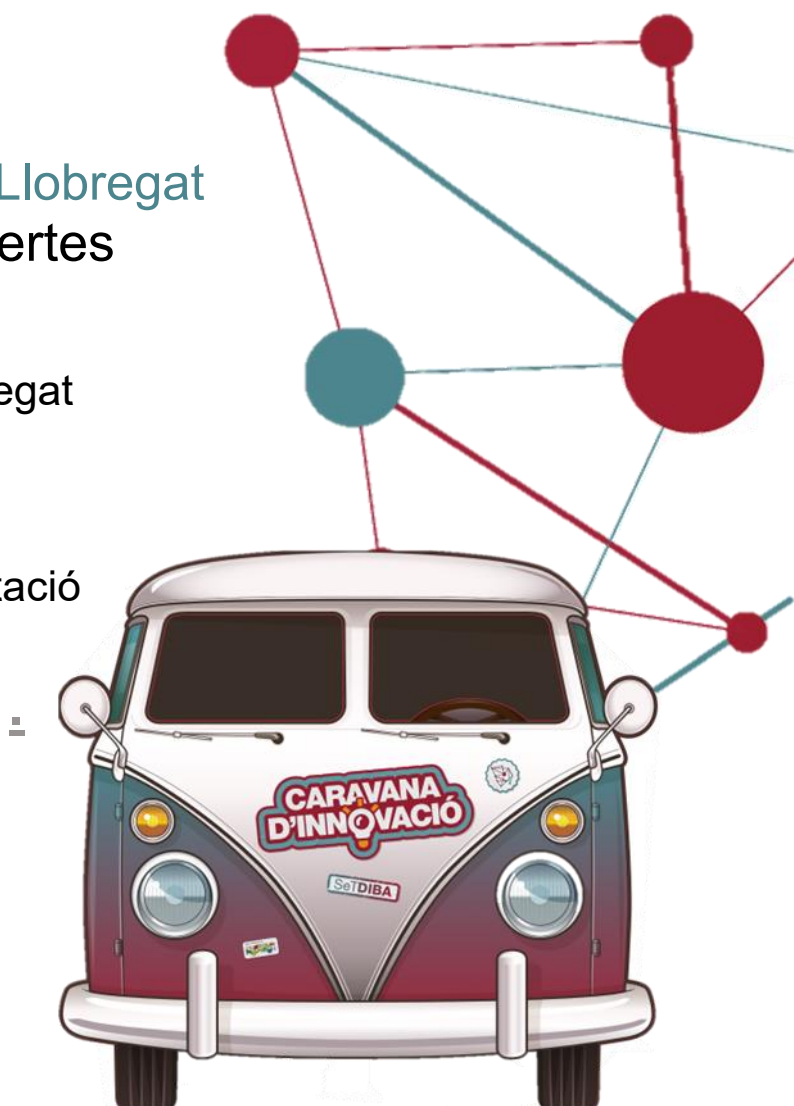
Ajuntament de Sant Boi de Llobregat
Més enllà de les dades obertes

Ajuntament de Sant Boi de Llobregat

08/02/2024 a les 10.00 h

Parada oberta

Relatora: Magda Lorente (Diputació de Barcelona)

■ ■ ■ Entrevista amb l'equip de l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat: Jordi (vessant tècnica), Raquel (salut pública i treball amb dades), Xavier (visió de l'usuari) i Maria Soto (cap de l'Oficina de dades)

■ Comencem per situar el projecte. On vau tenir la dificultat, el repte, o com va sorgir la idea?

Maria:

Ja s'havien fet iniciatives de dades obertes però era molt difícil tenir informació actualitzada, no pots tenir una persona dedicada només a actualitzar la informació, s'han de buscar altres alternatives. Totes les iniciatives es quedaven en aquest punt. Es deixava de publicar perquè hi havia altres necessitats.

Des del nostre servei tenim la idea de ser una organització data driven, de ser orientats a les dades, d'oferir respostes basades en les dades. Vam

veure l'oportunitat d'agafar el portal de dades obertes, mirar que fos automàtic, que un cop es publica una dada es regeneri sol, i era un punt per començar amb les eines amb què teníem fàcil per generar i donar dades i per a autoconsum de les dades. Com a premisa l'encàrrec era utilitzar eines que ja es tenien i generar un portal de dades obertes i una eina que no s'utilitzava per generar informació, començant amb un pilot.

■ Si hem d'explicar a algú que no coneix la part tecnològica (ja que som en un moment en què moltes administracions públiques estan començant a escoltar el tema dades, govern de les dades, orientació a les dades... com explicaries el projecte amb un llenguatge planer?

Maria:

L'Ajuntament té moltes dades i creiem que s'han de posar a disposició de tothom, perquè se'n tregui profit, perquè es reutilitzin per la ciutadania i fins i tot hi aportin una mirada crítica. Per posar a disposició aquestes dades creem el portal de dades obertes i el que es fa és publicar dades en un format dataset, que son conjunt de dades. I com ho fem? Primer ho hem de preparar: tu el tens a la base de dades transaccional i tu has de treure les dades *extract*. Les manipules en el sentit d'un llenguatge que l'usuari final entengui (no utilitzant codis tipus 1,2,4,5,6), pots enriquir les dades d'altres taules, el que fem és *transform*, les cuinem i finalment les carreguem *load* en una altra base de dades d'anàlisi (ETL). En el moment que decideixes obrir una dada aquest procés pot ser més fàcil o no. Una vegada que has fet la ETL ja tens la feina feta per sempre, obres

la dada. El que fem nosaltres, perquè no tenim una eina per a què la ETL ho faci cada dia, és programar que ho faci cada vegada que diem, i així el portal es nodreix de forma autònoma. Un cop tenim les dades preparades les hem de publicar al portal.

Tenim 2 tipus de dades: les alfanumèriques (format excel) i les gràfiques (amb component geogràfica, que dins el portal es veuen com un mapa, i tenim tots els elements georeferenciats, i són les que més es consumeixen). Les dues les pots consumir amb filtres o descarregar, i pots fer el tractament que necessitis. Però cal una expertesa per fer el tractament de dades i no tothom en té. Per això vam treballar les visualitzacions amb les coses que més ens pregunten o veiem més interessants o volem ressaltar, perquè l'usuari s'ho trobi fet.

■ **És molt interessant per la feina d'obrir dades, però l'ús que se'n fa és menor. I pel valor que aporta per a usuaris interns i externs del projecte? La innovació?**

Maria:

L'automatisme després de treballar la dada. El portal treballa de forma autònoma. També una vegada obert, la gràcia de trobar la dada amagada. Per exemple el carrer amb mirada de gènere: només un 15% tenen nom de dones. Això si no ho treballés i fas explotació, queda amagat. També vam veure una mancança en l'organització pel que fa a formació de dades: hi ha molts tècnics i tècniques amb ganes de treballar aquestes dades, però se'ls fa farragós i vam decidir fer formació perquè poguessin aprendre a fer anar el portal, fer-se seu el portal i treballar amb les dades que hi ha.

■ **Veieu canvi en la gent? s'aproxima? costa?**

Jordi:

Els tècnics internament sempre han demanat les dades (una part important) però una de les tasques de l'oficial de dades és fer les dades transversals, tant per posar les dades en el moment que toca com per consultar quan toca i per relacionar dades i anar més enllà. Per coneixement de futur i atendre la ciutadania amb visió global i ser proactiu com a objectiu final.

■ **Aquests projectes s'impulsen perquè hi ha persones que volen tirar del carro? qui hi ha hagut darrere del projecte?**

Jordi:

Sempre hi ha un punt inicial, i va ser l'arribada de la nova cap, Carmen Navarro, que tenia una idea molt clara del que tenia que ser la dada i l'organització orientada a la dada. Al cap d'un temps es parla de l'Oficina de la Dada per informar del que era el Departament d'Informació de base i transforma en Oficina de la Dada afegint la funcionalitat que hem dit. Oficina de dades des de la fase inicial de la dada (captació i extracció) i vetllant per la qualitat de la dada per tenir-la completa i poder-la publicar. La Maria que va començar amb el pilot, va tenir l'encàrrec, a partir de la seva expertesa amb l'eina de SIG que ja teníem. En aquesta part ens va ajudar un pla d'ocupació juvenil per muntar el portal amb

una imatge corporativa. Entro jo, jo estava al Departament d'Informàtica, amb consciència de la dada i en els processos, visió tècnica i funcional. I la incorporació del Xavi des de l'òptica de cadastre amb la seva visió i bagatge en altres administracions, amb la visió de la dada i mirada crítica que poder no tant tècnica dona aire fresc. I la Raquel, usuària de la casa amb qui treballem...

■ **Trobeu que falta entre treballadors públics habilitats bàsiques d'estadística d'analítica?**

Jordi:

Hem fet i volem fer més formació del portal (accedir, treballar amb les dades) però hi ha una part important de visualitzacions, i no tots els que entren a les dades han de tenir aquests coneixements. Pel que fa usuaris, internament en tenim de diferents que les consumeixen, i altres que costa més perquè s'imaginem que no les tenim....

Maria:

Però sí que hi ha dins de la casa la voluntat d'aprendre i tenim peticions. Detectem en l'usuari final les ganes.

Jordi:

Sempre hem tingut peticions d'informació, però a mesura que hem donat eines hem intentat reeducar a consumidor de les dades cap a les eines, per alliberar i per donar autonomia.

■ **Cada usuari té una visió i necessitat sobre les dades**

Jordi:

Hi ha dades que pots generar i donar, però hi ha dades que serà difícil. Ara com estem ens dona peu a poder somiar i per això és important la nostra iniciativa. Ens agradaria poder donar resposta àgil i natural a les demandes de les persones. Per exemple amb intel·ligència artificial. Estem lluny perquè necessitem recursos humans i econòmics, però la tecnologia ho permet. Hi estem treballant! Aquest canvi seria espectacular, canvi de paradigma i en com entendre les dades i com entendre l'organització.

Maria:

Fins ara somiàvem que usuari final sàpigues preparar i tractar les dades. Ara ens saltem aquest pas: *tu demana*.

■ **Necessitem un usuari amb capacitat crítica. La màquina interpreta**

Jordi:

Hem d'apostar per sistemes que si no saps no contesti i et digui que no sap.

■ **Qualitat de les dades. Sensació que els tècnics consideren que tenen dades de qualitat?**

Jordi: sempre anem a parar a les persones i treballen amb eines. La suma de les dues coses és el que ens poden garantir una major o menor qualitat. Si tinc una persona que creu en la qualitat i entén que posar una dada ara que potser no em repercuteix en un benefici directe que en futur a organització repercutirà, tindrà cura de la dada. Si això no

és així però l'aplicació t'ajuda, et guia... serà també fàcil. Hi ha de tot: gent que creu en la dada i altres que no. Treballem amb mimetisme i si veiem que el company treballa d'una manera i que redunda en beneficis, et sumes al carro. Ha d'anar calant poc a poc i per la via del convenciment.

■ **En tot el projecte, quin va ser el punt d'inflexió de crisi que va accelerar-lo?**

Jordi:

N'hi ha hagut molts. Però un punt d'inflexió que potser és anecdòtic va ser amb les eleccions municipals últimes. Teníem una eina de resultats electorals amb un programa antic que no publicava correctament les dades. Nosaltres a correuita vam poder oferir la publicació gràfica de les dades i va ser intensiu en espai de temps reduït. Ens va fer patir nervis per errades, que es van resoldre ràpid i en directe. Va donar una visibilitat a una eina que funcionava i era atractiva.

■ **En tot aquest projecte tant de dades obertes com de reutilització, mirada obertura de dades i orientació a dades, heu trobat dificultats?**

Xavi:

No ha estat fàcil. En general manca una cultura de la dada, no només de Sant Boi. I depenem de la predisposició dels companys. Dificultats n'hi ha hagut de tota mena: introducció de la dada, saber quan correspon obtenir, el cicle de la dada, anar més enllà amb la mirada del departament gestor... Hem d'assumir riscos per obrir aquestes dades ja que les dades obertes son una cuina oberta: veus les mancances i les vergonyes. Però alhora són oportunitats com l'exemple del cens animal: dades no tenien qualitat, hem polit la base dades i hem pogut treballar millor.

Hi ha el debat de dades obertes vs protecció de dades: he de vigilar al publicar un dataset que algú no pugui identificar un registre. És una dificultat afegida que forma part del projecte.

En el departament tenim diferents visions: Jordi diu més d'obrir la dada i assumir riscos, la Maria és més conservadora com a cap per complir normativa, i es complementen.

■ **Raquel, ara que no et senten. Com vius tu la resistència, has trobat resistències dins de la teva capa més tècnica? Tu ets una persona hipermotivada. Però tots els teus companys estan en la teva línia? Has de lluitar per convèncer?**

Raquel:

Sí, una mica sí. És el que diu el Jordi, hi ha diferents usuaris i amb diferents perfils. Però a vegades és per manca de coneixement. A vegades no saps què pots fer amb les dades fins que no t'expliquen, que una mica va ser el meu cas. Tenim dificultats de recursos humans. Cal trencar sinergies i per manca de temps i a vegades no et pares. Hi ha companys que han entrat bé i altres que no.

■ **Hi ha por que si obrim dades ens veuran les vergonyes. No les tenim de prou qualitat?**

Raquel:

Sí, d'ensenyar-les i no podem mantenir-les.

Maria:

Hi ha un punt que en el moment d'obrir la dada no dius "vinga la publico" i ja la treus, si no que hi ha un moment de reflexió, perquè aquesta dada no té la qualitat que ha de tenir, i normalment es millora el procés de recollir aquesta dada, es fa una feina de depuració molt gran però es millora tot el procés. No hem de tenir vergonya de tenir les dades com les tenim si no que és l'oportunitat no de de depurar només aquelles, si no assegurar que se seguiran recollint bé.

Jordi:

Un exemple la Raquel. Estem publicant el cens d'animals de companyia. Diem de publicar i parlem amb el Departament. Quan comences a treballar les dades, hi ha un ens que es va mantenint i està bé. Però per un origen històric del cens, hi ha gossos centenaris! Detectes coses de tot tipus: de vegades no tenim l'edat, en registres originals no les tenia i tires de la data de registre. A partir d'aquí podem fer una solució, informar i generar la baixa (amb tràmit administratiu, baixes d'ofici) i donem de baixa a animals. Es millora el servei. Hi ha la voluntat no hi ha la por. Podria haver aflorat al publicar i treure el colors, això ho volem evitar.

Després hi ha tipus d'informació que encara que tingui certa qualitat hi ha por a certs debats o conclusions equivocades, són pors. Aquestes pors s'haurien de trencar. Això a mida que organització vagi publicant i sigui més orientada a la dada i la ciutadania ens ho demani, podem trencar aquestes barreres. Hi ha 2 tipus de pors: per la qualitat i pel tipus d'informació.

■ **Per l'ús que se'n fa d'aquest tipus d'informació, és veritat. Expliqueu-me les coses que han anat bé, les que han anat regulinchi i de les que s'aprén.**

Jordi:

Tots podem aportar el nostre gra de sorra. Hi ha un cosa que a mi particularment no és que hagi anat malament, però que m'agradaria millorar que és el tema que estem publicant dades però no de manera estandarditzada. Jo cec que la dada té utilitat a mida que la pots agregar i comparar-te. Vull dir, som un municipi de 85.000 habitants, són molt habitants però son pocs per suscitar interès de consumidors de dades. Si fos de AMB tindrien més interès. Però per això és necessari que els ajuntaments publiquem les dades que tenim perquè gestionem molta quantitat d'informació de molts àmbits. El primer repte és posar-la però el següent repte que li dona valor a la dada és que la puguis comparar amb la frontera del municipi, comparar, agregar i pujar. Aquesta és una cosa que surt fora de l'àmbit municipal.

■ **Qui creus tu que hauria de donar aquesta governança: Diputació, Generalitat...?.**

Jordi:

La decisió ha de ser de dalt, Generalitat.

Maria:

Ara s'ha creat el grup de dades obertes de la Generalitat, que vol treballar en aquesta línia d'estandarditzar les publicacions. S'està fent la primera reunió.

■ **A altres comunitats és l'institut d'Estadística, com a Canàries que té tot el vocabulari publicat**

Jordi:

Sigui qui sigui però que tingui la visió i la capacitat per transmetre. Qui tingui ganes, que s'adhereixi. El que no pot ser és que els ajuntaments a vegades, com que cadascú té la peculiaritat ens sortim de l'estàndard i no pot ser perquè és un equilibri. El be comú passa per renunciar a coses particulars. Això és una cosa en la que quan millorem donarem un salt espectacular.

Una cosa que ens agradaria millorar és el retorn que tenim de la ciutadania. Ara per un problema tècnic no estem traient estadístiques potents. Estem treient estadístiques de visualitzacions però no de consum de dades en brut i això en properes versions del producte ho hem de treure. Perquè evidentment volem aquesta crítica i si no, no podem millorar: volem que ens aportin i que ens critiquin. Tenim algun tipus de formulari però no és àgil, hem de tenir dades i canals més directes amb els consumidors.

■ **I qui utilitzi les dades farà aflorar mancances.**

Jordi:

El que ha anat bé. Els departaments que publiquen estan contents. Aquesta pluja fina s'ha d'anar estenent i és una gratificació.

Que el portal funciona de manera autònoma en quan a recaptació de dades una vegada estan depurades per tractar-les.

Estem davant un canvi tecnològic important perquè la majoria de gestions

que es fan a l'Ajuntament estan en el gestor d'expedients corporatiu. Estem en procés de canvi de gestor corporatiu. Molta informació que ens donaria de la tipologia d'expedients no les tenim. Quan el tinguem implantat i funcionant bé tindrem molta informació que ara no tenim.

■ **I què canvieu?**

Maria:

Teníem un desenvolupament propi i ara passem a E-cityclíc.

Jordi:

És una oportunitat perquè s'està fent un desenvolupament nou molt actual amb entorn de funcionalitat molt moderna i estem creixent i aprenent conjuntament i l'eina s'està adaptant.

■ Col·laboració público privada

Jordi:

Sí. És difícil tenir eines d'administració perquè normalment són eines que necessiten d'una inversió important, i costa d'evolucionar.

Xavi:

Ens donarà una visió del que fem malament a la casa, ens dona una visió global.

Jordi:

Una dificultat que tenim és que tenim molta part dels processos dins del gestor d'expedients, però tenim molta informació a nivell departamental dispersa. És una problemàtica a tots els ajuntaments, és una problemàtica real.

■ Et refereixes a dades que estan fora dels sistema corporatiu?

Maria:

L'excel caos.

■ I el que es creuen és el que diu l'excel

Jordi:

Molta gent treballa amb excel i a vegades fan extraccions que hi ha vida paral·lela. I venen quan el problema és gran i a vegades quan és incipient i no podem donar resposta. Aquesta realitat la tenim, també amb aplicacions de tercers a les que no podem accedir. Hem de fer la reflexió de que el moment de demanar les coses és amb les licitacions: poder accedir a les dades, al model de dades, api's... etc i les que són departamentals, anar canviant els sistemes corporatius i que puguin tenir auditories, seguretat, accés a les dades...

Tenim problemes amb què les aplicacions no recullen dades que ens agradaria explotar, per exemple dades de genere. I són dades perquè la normativa no obliga. Fer que les aplicacions ho recullin i que a nivell de treballador i ciutadania ens la facilitin i hi creguin i no tinguin problema en donar les dades.

■ Donem totes les dades amb el telèfon mòbil però a l'administració no els les donem. Quin ventall de reptes!

Jordi:

Encara no som el departament sexi que voldríem ser.

Maria:

Que ens vinguin a buscar no només quan necessiten dades, si no en tot moment.

■ Si mireu de quan veu començar i la visualització que teniu dins de l'organització segurament és diferent de la que teniu ara, a partir de les crisis

Jordi:

Tenim una realitat i és que som un equip petit que implica treballar de una determinada manera. No podem treballar com si fóssim un equip gran. Estem buscant al mercat aplicacions, solucions que són data fabric: tens el producte i tots el components que et fan falta són d'un mateix proveïdor i no cal expertesa per instal·lar, explotar. Tenen un

cert cost però el benefici compensa. Pensem que en dona un salt qualitatiu per generar producte i guanyar la confiança necessària.

■ **D'aquest darrer bloc, Maria, quin valor creus que pot assolir aquesta iniciativa de l'oficina de les dades?**

Maria:

El valor és el retorn de les dades a la ciutadania. Som com els depositaris però estem obligats a obrir-les i que puguin tenir la mirada crítica cap a nosaltres. Ens agradaria poder tenir feedback que no hem tingut, perquè com deia el Jordi, no sé si és que som poc interessants, o no podem comparar al no tenir-ho estandarditzat i que ens consultessin a nivell de Baix Llobregat i a nivells superiors.

■ **Què recomanaries?**

Maria:

El portal ha d'estar automatitzat, és bàsic. Federar el portal: vol dir que les teves dades no només les tens a la plataforma i també a nivell estatal i Europa, encara que falti estandardització. Les visualitzacions són bàsiques, ja que no tothom està al mateix moment de cultura de la dada ni té la mateixa capacitat en el món de les dades. La visualització és una manera de mostrar el que es pot arribar a fer. I finalment, la implicació de tota l'organització: hi ha una feina nostra important per veure la bondat de publicar les dades i sobretot que et donin el permís de publicar.

Jordi:

Nostra i de l'organització. L'oficial de les dades ha de tenir el paraigua de la cúpula directiva perquè la dada és transversal. Hi ha departaments que ho entenen fàcilment però amb els que no has de tenir aquesta facilitat, no per imposar-ho però per entrar i per convèncer.

■ **Recollim aquestes recomanacions per a la comunitat**

Maria:

Són bàsiques, però sense l'automatització no val la pena començar perquè el projecte es parerà. Automatitzat el projecte continua.

Jordi:

I triar bé els conjunts dades que comences a publicar. Has de començar amb dades que coneguis i que coneguis el departament gestor i responsable perquè et garanteix l'èxit. Es tracta de generar aquest conjunt mínim de dades i aquesta confiança. El que has de ser és àgil a publicar.

■ **El teu top 3 d'àmbits?**

Jordi:

Ho tenim fàcil: gestionem el padró, el cadastre i el nucli. Són informació nuclear (nosaltres li diem nucli a l'organització). Som els responsables i les tenim depurades i les persones han tingut una visió que s'han anticipat al temps, tenim una qualitat de dada que podem publicar. Han estat els primers en ser publicats.

Maria:

Caravana d'Innovació Digital

Al padró tenim moltes consultes i ara dius “ves al portal de dades obertes que hi ha una visualització”. Sabíem les 10 preguntes recurrents i amb això i l'expertesa del Xavi en aquest camp...

Xavi:

Totes les consultes de dades internes al departament ara adrecem directament a dades obertes, que no oblidem que son un enfoc de visió a la ciutadania, però també de consum intern. I a més a més conèixer el negoci de la dada, la visualització de padró que tenim, sabem que l'actualització l'hem de fer en una data concreta perquè si no hi ha un biaix... tenir aquesta expertesa és important.

■ **Les coses es fan perquè formen part de les nostres funcions però també perquè hi creiem, estem hipermotivats i avancem. Aquest projecte està directament relacionat amb les vostres funcions o heu posat part de motivació personal?**

Xavi:

Motivació personal, tots i també els departaments i persones col.laboradores. Però el projecte de dades obertes, els seu llocs de treball estan vinculats directament a Maria i Jordi. I jo, no tinc un perfil tant tècnic, però col·laborar és gratificant, i sensibilitzes la cultura de la dada a la ciutadania i a la casa. Penso que puc aportar valor i és afegit a les tasques com administració tradicional. És molt gratificant.

Maria:

Hi ha una part creativa en les visualitzacions.

Xavi:

Tot el projecte requereix crear, tenir un dashboard, innovació i posar-te en la pell de qui consumirà.

Jordi:

Penso que si l'organització s'orienta cap a la dada això redunda en una millora de l'organització en general i del servei a la ciutadania. Penso que hi ha diferents categories de ciutadans depenent del municipi on visquis i de l'ajuntament. Si tenim les dades bé, l'objectiu final és donar un bon servei i ser proactiu. Com arribar a persones que no demanen ajuts socials i que en serien beneficiàries. Que quan l'atens per qualsevol tràmit et puguis anticipar. I que els polítics tinguin eines per poder fer la política.

■ **I els polítics? Estan preparats per desenvolupar i fer polítiques a partir de dades?**

Maria:

Els polítics ens demanen moltes dades i en el moment en que tu mostres la dada, diuen que aquesta vergonya no es pot mostrar perquè pot generar un desgavell. Nosaltres som partidaris de publicar i que peti el que calgui perquè han de passar coses.

Jordi:

Però també hi ha l'altra visió. Els regidors s'enfronten a la ciutadania en una reunió i van donant dades que recullen i clar, hauria de ser d'una manera més fàcil.

Maria:

I també depèn del polític. Hi ha altres que estan molt més predisposats, que es vegin i ho millorem i no passar es.

■ **Al final son les mateixes pors de l'ús que se'n farà del fet de compartir les dades**

Jordi:

En quan a interferències jo crec que tenim sort de l'estructura que tenim. Nosaltres tenim la cap de Servei i després el gerent. Aquesta comunicació, directrius polítiques ens donen la direcció tècnica, no hi ha interferències. En altres organitzacions això no passa.

Maria:

El fet que la nostra oficina estigui dins de l'àrea d'Aliances i no d'Alcaldia, penso que és una declaració d'intencions per qui treballem. Està molt bé donar les dades pel polític/a. Però no ens hem d'oblidar que les dades obertes estan enfocades a la ciutadania.

■ **Parlem de cultura de l'organització. Diríeu que la cultura de la vostra organització us ha permès plantejar el projecte de forma que fos senzill? Us heu trobat moltes resistències?**

Maria:

La cultura de la dada no està impregnada en la nostra organització. Evidentment depèn de les persones i dels departaments. Per començar a treballar l'estratègia que hem seguit és començar a publicar els conjunts de dades que coneixem i que la gestió és del nostre departament o de departament i persones que sabem que ens ho posaran fàcil com la Raquel. Pot semblar una tonteria, però potser hi ha una dada molt interessant i el circuit per arribar a aquella dada no és fàcil, no el pots publicar... pot ser una patacada si fas feina i veus que no surt desmotiva a tots. L'estratègia nostra ha estat important i és cert que teníem un volum de dades molt interessant i que som experts en aquest negoci. Pot ser que una oficina de les dades no gestioni les seves pròpies dades del nucli, buscar els interlocutors que coneixen aquell negoci que no tenen perquè parlar tècnicament però et sabem explicar el que hi ha.

Encara estem lluitant contra els elements. No estem governant les dades. No tenim la potestat per dir quines dades s'han de recollir i quines no: s'estan recollint les dades que el departament gestor d'aquelles dades creu interessants per les seves tasques.

Com tenim un bagatge de informació de base, hem treballant molt amb oficina d'anàlisi on hi ha observatori de ciutat. Sempre hem tingut una mirada transversal de les dades de l'Ajuntament i sabem el que ens demanarà l'usuari final. Ens podem anticipar o també podem no saber-ho. Però veiem que hi ha dades que en origen no s'estan recollint. I ara mateix no podem dir "és que s'han de recollir" perquè no podem fer una política d'habitatge si no tenim aquesta dada que a tu no et serveix per gestionar el teu expedient però per a altres és bàsic. I llavors estem fent estimacions i deduccions que recollir aquestes dades ens ho hagués facilitat. El governar les dades, encara estem lluitant. L'oficina és nova del 2024 tot i que portem temps treballant, tenim camí a recórrer.

Les solucions datafabric ens ajudaran.

■ Hi ha intenció de regular la governança i la vostra autoritat de governança dins de l'organització?

Maria:

Nosaltres sabem que això cal. Ho estem madurant.

Jordi:

La nova plataforma de tramitació electrònica és una peça cabdal. És més moderna que l'anterior i estem en procés de gestió de canvi: configurar procediments, els conceptes d'informació que s'han d'introduir i en quin moment... no recau en nosaltres perquè no tenim aquesta vessant de governança encara, però sí recau una bona part en sistemes d'informació i en un altre departament que pegen els dos del mateix que és informàtica, i la nostra cap, la Carmen, és la cap de Servei i té aquesta visió. És una oportunitat.

Xavi:

Ja se'ns ha consultat en aquesta plataforma. No la governem la dada però donem en nostre feedback, el nostre coneixement i se'ns té en compte i s'intenta integrar.

Maria:

No governem la dada en un sentit global. Hi ha dades que sí que les tenim governades.

■ Em referia al glossari de metadades de la Corporació

Maria:

Falta aquesta part. Deies si lluitem contra elements? La voluntat i valentia d'obrir dades, ja saps que hi ha departaments que et diran que no.

L'altra és l'anonimització de dades: sabem la manera, tècnicament ho tenim resolt. Ens faltaria algun expert en protecció de dades que ens donés suport, no cal que sigui del departament, però que ens digui com ho podem fer.

■ I que ho sistematitzi

Maria:

Sí.

Jordi:

La potència de les dades es dona quan pots combinar, i això et permet identificar. Però si tens els nínxols d'informació i combines tens un coneixement molt més complet i ric del territori i del ciutadà.

Maria:

Està clar Jordi, però hi ha una legislació a complir.

■ **Ens posem a somiar... segur que la IA sabrà creuar i dir el risc que hi ha. Pregunta per al Jordi i la Raquel? Us heu trobat qüestionats pels companys? Tothom ho entén el que feu quan esteu intentant obrir dades?**

Raquel:

No, no tothom ho entén. De cara a Jordi i Maria totalment positiu. Pel que fa a cens animal, hem pogut esbrinar i detectar petites incidències, i depurar la base dades ens ha anat molt bé.

Altre exemple és el de les plagues: el portem des del nostre departament. Tot va començar quan li vaig demanar un plànol a la Maria perquè estàvem posant manualment en un

programa, geolocalitzant on havíem fet un tractament de plagues. Quan la Maria em va explicar tot el que es podia fer se'm va obrir un món. Jo soc molt prodades. Em va obrir una porta... mai havia sentit parlar d'un quadre de comandament, això és el desconeixement. Poder tractar totes les dades, tenir tota la informació global. A vegades no entens la reticència, ja que et dona tanta informació i pots aplicar tantes mesures correctores...

Maria:

Vam fer un mapa de calor per primera vegada i va permetre anticipar.

Raquel:

De fet teníem un excel. I és el que dius que es pot recollir de manera automatitzada . I quan has de decidir on fas tractament et dona molta informació.

Jordi:

El que hem estat comentant. Hi ha informacions que son fàcils de publicar: el padró , el pressupost... tenint en compte les limitacions. Però hi ha d'altres de més complicades i que tenen interès per la ciutadania i que jo entenc que tenen un component sensible: seguretat ciutadana, com ara mapes de robatoris. I després hi ha situacions intermèdies, com el tema de plagues.

I tenim una cosa que no hem dit, que la tenim tant assumida, que és la cartografia: nosaltres treballem des de fa molt de temps amb cartografia. Tot el que passa per les nostres mans ho geolocalitzem. El gestor d'expedients permet la ubicació dels expedients. Si ho tens referenciat al territori pots fer mil anàlisi i mapes per creuar i interrelacionar la informació. L'organització la tenim i de vegades no la valorem.

Maria:

Sempre diem tenir la visió 360 i aquí volem tenir la parcel·la 360 del que passa aquí dins: qui té l'activitat, qui és el propietari... el fet de tenir-ho tot al GIS.

■ **Algú segur que ha tingut la intenció de tirar la tovallola en algun moment**

Jordi:

No, però el fet que estem publicant dades de manera que no és homogènia i hi ha un ús però no és el que t'agradaria. Si tinguéssim la homogeneïtat a nivell supramunicipal aniria millor.

Maria:

Quan tu fas l'esforç a l'obrir una dada, parles amb l'expert en el negoci, penses i prepares la visualització i no tens el vist-i-plau, és desmotivador.

Jordi:

Per això l'anar a usuaris finalistes perquè no tindràs problemes. I si no, el que intentem és gestionar una mena de contracte de l'aprovació on hi hagi la tasca de què ens demanes i perquè ho vols: necessitat i compromís per treballar nosaltres. Les prioritats les poses en funció del teu criteri.

■ **Què us compensa de tot això i que li diríeu a algú que està iniciant el camí de l'oficina de dades com vosaltres, que tot i les dificultats això val la pena?**

Xavi:

Implica un procés creatiu que no sempre és entès com a treballador de l'administració pública tradicional. I que a vegades tot i que ens manca el feedback que és molt important, vull pensar que sensibilitzes a la ciutadania en la cultura de les dades.

Jordi:

La motivació que ens mou a tots és l'objectiu final que visualitzem, que és l'organització datadriven, podem assumir-la, no sé en quin temps, però si apostar-la.

■ **M'ha agradat molt la reflexió de categories de ciutadans en funció de les polítiques públiques perquè hi ha dades i s'hi apliquen**

Jordi:

És el que dius, ens emmirallem amb ajuntaments més grans. Perquè en definitiva donar millors serveis va lligat a serveis professionals que s'han de pagar. Altres ajuntaments tenen capacitat, els ajuntaments petits es poden agrupar i els ajuntaments grans (però no tant grans) hem d'emmirallar-nos per donar aquest servei.

Maria:

Compensa el barallar-te per obrir una dada i saber que hi ha informació interessant si algú la mira. I el moment de satisfacció màxim és l'estrena de la visualització, que saps que està ben fet.

Per exemple en les eleccions van ser dades en temps real.

Raquel:

Caravana d'Innovació Digital

A nivell d'usuari el que més t'agrada és la visualització, la informació és més clara, entenedora i arriba molt més bé.

■ **Ha estat un plaer escoltar-vos, aprendre de vosaltres i veure la motivació que teniu. Ha estat una parada fantàstica i hem après molt**

Jordi:

De vegades l'experiència dels petits és el que més val, i ens va animar a participar.

Conclusions de la parada

L'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat és un clar exemple de la importància de les persones darrera els projectes de dades obertes.

Il·lustra molt bé com per a assolir una organització data driven cal molta motivació i molta energia, i una visió molt clara per part d'un equip que no perd de vista ni un segon les necessitats tant dels usuaris interns com de la ciutadania.

També il·lustra la importància del lideratge, que en aquest cas impulsa la iniciativa amb la creació de l'Oficina de la Dada.

L'experiència de l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat sens dubte pot ser útil per a d'altres ens locals que es plantegen els mateixos objectius. Haver compartit generosament totes les dificultats afrontades i totes les estratègies dutes a terme pot fer el camí més planer a les persones que, sobretot en els municipis més petits, tenen la mateixa voluntat d'obrir les seves dades.

Com es pot veure fàcil no és, cal molta il·lusió per lluitar contra els elements quan el destí és la governança de la dada! Hi ha dades que fa vergonya ensenyar perquè no estan prou "netes", cal molta formació interna, cal molt esforç a crear bones visualitzacions (que donin resposta a les necessitats de cada col·lectiu...). Però compensa molt el fet d'assolir un portal de dades obertes automatitzat, que es nodreix autònomament a partir d'ETL's i que ofereix visualitzacions útils que aporten valor.

Al llarg de la conversa s'ha insistit molt en la recerca de la mirada crítica (tant pel que fa als usuaris interns com a la ciutadania) com a impulsora de la millora dels serveis de dades obertes.

Esperem que aquesta parada, que l'experiència de l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat, serveixi per a estendre la cultura de la dada i per animar a d'altres ens locals a obrir les seves dades.

[Portal de dades obertes de l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat.](#)

Caravana d'Innovació Digital

Magda Lorente, la relatora de la parada i impulsora de la #CaravanaInnovació, lliura el reconeixement als amfitrions de l'Ajuntament de Sant Boi de Llobregat